

Liite 1.

Toteutettuja ilmastotoimenpiteitä:

Kiinteistöt ja energia

- Ylivieskan kaupungilla on käynnissä ATSOL – Uusiutuvaa energiaa turvesoilta ja pelloilta -hanke.
- Tuulivoimapuistojen luvitusprosessit ovat edenneet.
- Aurinkopuistojen rakentamista edistetty.
- Kaupungin kiinteistöissä on laskettu lämpötiloja
 - Osallistuttu Astetta alemmas -energiansäästökampanjaan
- Valaistuksessa siirrytty led-lamppuihin aina kun lamppuja uusittu.
- Jäähallin jääkautta lyhennetty.

Liikenne

- Kävelyä ja pyöräilyä edistetty kevyen liikenteen väyliä lisäämällä.
- Aseman seudun liityntäpysäköinnin avulla parannettu mahdollisuuksia käyttää tehokkaammin julkista liikennettä.
- Kaupungin henkilöstö ottanut käyttöön työsuhdepolkupyörät.

Maankäyttö ja kaavoitus

- Ouluntien varteen, Junnikankankaan alueelle on valmistumassa Euroopan vihrein yrityspuisto.

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja varautuminen

- SOPIVA – Sopeutuminen ilmastonmuutoksen vaikutuksiin -hanke käynnistynyt.
- Kaupungin ympäristöpalveluissa on toteutettu erilaisia hankkeita tulvariskien hallintaan liittyen, muun muassa Salmelanojan ja Pylväsojan hankkeet.

Jätehuolto

- Jätehuoltomääräykset on uudistuneet ja biojätteen kierrätysvelvoite on voimassa.
- Puistopuolella kompostointia on harjoitettu vuodesta 2017 lähtien.
- Puutarhajätteen kompostointi toteutetaan aumakompostointina ja sitä valmistetaan kasvualustoihin.

Yritystoiminta

- VATUPASSI – Vastuullinen tulevaisuus -hanke käynnistynyt.

Luonnon monimuotoisuuden edistäminen

- Vuoden 2024 kesällä on perustettu kaksi pienehköä niittyaluetta, sekä koemielessä pieni ”sissiniitty”.
- Vakiintuneita niittyjä löytyy esim. Meijerin ja Kassisen rantareitin varrelta Ylivieskan keskustasta.
- Ylivieskan kaupunki ei käytä mitään haitallisia kasvinsuojeluaineita.
- Rikkakasvien torjunta toteutetaan mekaanisesti.
- Rikkakasvien torjuntaan on vuokrattu myös kuumavesilaitetta, jossa 100-asteinen vesi ruiskutetaan ei-toivotun kasvin lehdille ja tyvelle. Tällöin vesi rikkoo kasvin solurakenteen ja tuhoaa kasvin.
- Ei-toivottuja kasveja torjutaan myös peittämällä.
- Kasvintuholaisten torjunnassa käytetään vain ympäristöystävällisiä valmisteita.
- Ryhmäkasvi-istutuksiin on lisätty biohiiltä sillä ajatuksella, että voidaan vähentää kastelun sekä lannoituksen tarvetta.
- Kesällä 2024 Puuhkalan kotiseutumuseoalueelle on rakennettu lahopuuaita. Lahopuuaidassa on suojapaikkoja hyötyhyönteisille ja siileille.
- Ouluntienvarressa sijaitsee Leijonapuisto. Molemmissa em. paikoissa on luonnon monimuotoisuusarvoja, jotka ovat kehittymässä hyvää vauhtia.
- Taanilan hulevesikosteikkoalueelle on istutettu ja kylvetty 120 ruohovartista kosteikko- ja niittylajia sekä puita ja pensaita.

Kasteluedet

- Kasteluvetenä käytetään avovettä juomakelpoisen hanaveden sijasta (Kettukallion montun vesi)

Suunniteltuja ilmastotoimenpiteitä vuodelle 2025

Kiinteistöt ja energia

- Ilmastovaikutusten huomioiminen uuden liikuntakeskuksen suunnitteluprosessissa.
- Energiatehokkuuden parantaminen kuntakiinteistöissä.
- Ylivieskan vuokra-asunnot Oy, vesimittariprojekti.

Liikenne

- Tulossa selvityksiä joukkoliikenteeseen liittyen (raideliikenne).
- Ilmastovaikutusten huomioiminen kaupungin kilpailutuksissa.
- Selvitys sähköautojen latauspisteiden verkostosta Ylivieskassa.
- Kaasutankkauspisteen suunnittelu / avaaminen taajama-alueelle.
- Nurmialueiden hoidon tarkastelu.

Maankäyttö ja kaavoitus

- Puuston säilyttäminen kiinteistöillä mahdollisuuksien mukaan, eri rakenteisen puuston säilyttäminen.
- Hamarin alueen kehittäminen ja kaupunkipuro-hanke.
- Arboretum – Mauno Koiviston puiston kokonaiskunnostuksen jatkaminen
- Taanilan kaava, puusto ja hulevesitoimet.
- Olmalan kaava, pientalorakentaminen.
- Junnikankankaan teollisuusalueen toteutus.
- Asukkaiden kannustaminen viemäriverkostoon liittymiseen.

Ruoka ja jätehuolto

- Edistetään hävikkiruoan vähentämistä kaupungin ruokapalveluissa.
- Kaikkien jätelajien kierrätys kuntakiinteistöihin.
- Puutarhajätteiden kompostoinnin jatkaminen puistopuolella.

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja varautuminen

- Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja tulvariskien hallintaan liittyviä ympäristöhankkeita, kuten Hamarin kaupunkipuro, Katajaojan vesien viivyttämisen hanke ja Vedet haltuun -hanke.
- Kalajoen vesienhoitoryhmän toiminta.
- Selvityksessä hulevesijärjestelmä, hulevesisuodattimet.
- Kipsi-hanke, maatalouden ravinnekuorman vähentäminen.
- Vesien tilan seuranta Kalajoen sivu-uomissa.
- Kaupungin valmiussuunnitelmien päivittäminen
- SOPIVA-hankkeen toimenpiteitä: ilmastonmuutoksen vaikutusten selvittäminen Ylivieskan alueella (skenaarioselvitys), ilmastonmuutoksen sopeutumisen työpajoja vuonna 2025 ym. hankkeen toiminta.

Kestävät hankinnat

- Hankintaohjeistuksen päivittäminen sekä ilmasto- ja vastuullisuusnäkökulmien huomioiminen.

Ilmasto- ja ympäristökasvatus

- Varhaiskasvatuksen ja koulujen osallistaminen ilmastotyöhön.

Ilmastoviestintä

- Ilmasto- ja ympäristöteemojen huomiointi mukana kaupungin viestinnässä.
- SOPIVA-hankkeen viestinnässä tietoa ilmastonmuutokseen sopeutumisesta sekä arjen ilmastovinkkejä (Ilmastokestävä Ylivieska -tilit).

Kasvualustojen parantaminen

- Biohiilen lisääminen ryhmäkasvi-istutuksiin kastelun ja lannoituksen vähentämiseksi.

Luonnon monimuotoisuuden edistäminen

- Suunnittelussa maisemapellon/poimintapellon perustaminen.
- VIUHKA - Vieraskasvien uhkat hallintaan Kalajokilaaksossa -hanke käynnistynyt.

Luonnonmukainen kuivatus ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen

- Arboretum – Mauno Koiviston puistoon on tulossa luonnonmukaisen kuivatuksen ja viherrakentamisen esimerkkejä.